

Hodnoticí aktivita

Nesvoboda

Anotace

Žák na základě svých znalostí historie českého státu samostatně formuluje charakteristické znaky období nesvobody, zapojí se do diskuze na dané téma, provede písemné shrnutí diskutovaného a zdůvodní svůj výběr historického období jako konkrétního příkladu porušování svobod rodiny.

Komplexní systém hodnocení, CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_001/0000751

Věk – cílová skupina

4. až 5. ročník

Časová dotace (rozsah výuky)

1 vyučovací hodina

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Pro úspěšné řešení úlohy je třeba alespoň základní povědomí o novodobé historii českého státu a významných historických milnicích (vznik samostatného Československa, 17. listopad 1989).

Povědomí o základních principech skupinové diskuze by mělo být s ohledem na ročník samozřejmostí (dodržování pravidel, naslouchání, vzájemný respekt).

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Výuka v běžné třídě, zajištění prostoru pro nerušenou samostatnou práci.

Pracovní list pro každého žáka.

Vzdělávací obor

Člověk a jeho svět

Očekávaný výstup

ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.

Hodnocená klíčová kompetence

Kompetence k řešení problémů: z obsahu klíčové kompetence se jedná o vnímání problémové situace, rozpoznání a pochopení problému, přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, naplánování způsobu řešení problému s využitím vlastního úsudku a zkušeností; samostatné řešení problému; volba vhodných způsobů řešení; využití logických a empirických postupů při řešení problému.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Při řešení hodnotící aktivity budou žáci uplatňovat následující schopnosti a dovednosti:

- Rozpoznat a pochopit problémovou situaci.
- Promyslet a navrhnout řešení.
- Při návrhu řešení využít efektivně dříve osvojené postupy.

- Vyslechnout si návrhy ostatních a dohodnout se na společném řešení.
- Zapojit se do diskuze.
- Využít zkušenosti ostatních při zpracování vlastního návrhu řešení.

Součástí hodnocí aktivity

- Nesvoboda – zadání a pracovní list
- Nesvoboda – pozorování a hodnocení písemné práce
- Nesvoboda – hodnocí arch pro učitele

Struktura a organizace realizace hodnocí aktivity

1. Učitel zahájí vyučovací hodinu brainstormingem na téma Co je nesvoboda.
2. Následně rozdá žákům pracovní listy a seznámí je se zadáním.
3. Žáci promyslí a samostatně zpracují přehled toho, co podle nich omezuje život rodiny nebo jejích jednotlivých členů v době nesvobody.
4. Svůj přehled nesvobod představí ostatním spolužákům.
5. Společně navrhnu způsob, jak spravedlivě vybrat ze všech nápadů sedm nejzávažnějších omezení života rodiny v době nesvobody ke každé položce (nemohou, nesmějí, musí).
6. Ze spravedlivě vybraných nápadů vytvoří nástěnný Soupis 21 nejzávažnějších omezení života rodiny v době nesvobody (3 x 7).
7. Pod vedením učitele následně diskutují o tom, která období z novodobé historie českého státu vnímají na základě jimi vytvořeného Soupisu jako nesvobodná a pro které vrstvy obyvatel naší země.
8. Své poznatky z diskuze shrne každý žák do krátké písemné zprávy pro ostatní. Navrhne historické období, kterému by se společná výtvarná práce měla věnovat. Svůj návrh zdůvodní.
9. Hodnocení dosažené úrovně dané kompetence provede učitel na základě žákem vyplněného pracovního listu.

Poznámka:

Žáci mají rozhodnout, jaké historické období si třída zvolí pro výtvarnou práci na zadané téma. Každý z nich by měl nejprve na základě svých znalostí uvést konkrétní projevy omezení svobody v různých historických obdobích a zároveň si uvědomit, že se tato omezení týkají jen určité části obyvatel. Následné porovnání vlastních poznatků s postřehy spolužáků by mělo rozšířit a zobjektivnit žákův pohled na zadaný úkol. Získané poznatky by měl žák zohlednit ve svém návrhu parametrů pro spravedlivý výběr obsahu společného Soupisu 21 nejzávažnějších omezení života rodiny v době nesvobody. Osobní postoj žáka k diskutovanému a případný názorový růst by pak měly být zachyceny v samostatné písemné práci.

Rozsah hodnocení

Pozorování umožňuje učitelům sledovat výkon žáka kontinuálně po celou dobu práce na zadaném úkolu. Tímto způsobem lze však detailně sledovat pouze vybrané žáky (3 až 5 žáků ze třídy).

Hodnocení

Základem hodnocení je učitelské posouzení úrovně dosažené kompetence k řešení problémů.

Podkladem pro hodnocení je pracovní list a záznamový arch učitele.

V hodnoticím archu učitel označí dosaženou úroveň sledovaných aspektů klíčové kompetence podle pracovního listu žáka a svých záznamů o jeho pozorování.

Na základě označených úrovní sledovaných aspektů klíčové kompetence je stanoveno celkové hodnocení úrovně kompetence k řešení problémů.

Dosažená úroveň sledovaného aspektu klíčové kompetence je převedena na výsledné bodové hodnocení:

- Úroveň 1 – pracovní list žáka + záznam učitele o jeho pozorování 1 bod.
- Úroveň 2 – pracovní list žáka + záznam učitele o jeho pozorování 2 body.
- Úroveň 3 – pracovní list žáka + záznam učitele o jeho pozorování 3 bod.
- Úroveň 4 – pracovní list žáka + záznam učitele o jeho pozorování 4 body.

Výsledná informace pro žáka

Celková informace o ohodnocené úrovni například díky přehledu dosažené úrovně dovedností pro žáky.

Výsledná informace pro učitele

Celková informace o rozložení dosažené úrovně kompetence k řešení problémů v dané skupině žáků. Individualizovaná informace o žácích, kterou učitel může využít pro nastavení plánu rozvoje jednotlivých žáků v oblasti kompetencí (posilování a podpora aspektů, které zatím nejsou dostatečně rozvinuty, odpovídající výzvy v oblastech, které jsou rozvinuty nadprůměrně apod.).

Obměna hodnoticích aktivit ve výuce

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami může při formulaci toho, co omezuje život rodiny v době nesvobody, pomoci např. předem připravená série obrázků či fotografií, kterou žáci přiřazují k položkám „nemohou, nesmějí a musí“. Je také možné nechat žáky pracovat ve dvojicích či trojicích. Žákův návrh tématu výtvarné práce může být výsledkem strukturované ho rozhovoru s učitelem, ze kterého bude pořízen zvukový záznam. Nadaným žákům je možné zadání rozšířit a požádat je např. o zpracování „Mapy nesvobod rodiny“ nebo o dohledání reálných příběhů k jím vybraným omezením života rodiny v době nesvobody.